

Kis pénz, nagy székelv elvándorlás

Diákok munkaerőpiaci hozzáállásáról, jövőképeről készített felmérést a REGA Régiókutató Egyesület

Több mint ötszáz, érettségi felkészítőn részt vevő székelvöldi diák körében készített felmérést a REGA Régiókutató Egyesület, amelyben a fiatalok munkaerőpiaci attitűdjét vizsgálták. Geréb László REGA-elnök összegzése szerint a kutatásból kiderül: teljesen hiányzik az iskolai pályaorientáció, nincsenek példaképek, a székelv diákok pedig nem elégednek meg az otthon felkínált minimálbérrel: inkább a nagy egyetemi városokban vagy külföldön vállalnának munkát.

A székelvöldi fiatalok egyre nagyobb számban hagyják el lakhelyüket nagyobb fizetés és jobb szakmai lehetőségek reményében – mutat rá a REGA Régiókutató Egyesület kutatása, amelyben az érettségi előtt álló székelvöldi fiatalok munkaerőpiaci attitűdjét vizsgálták. A REGA 27 kérdésből álló ívére

boldogulásukat, illetve hogy milyennek képzelik el az ideális munkahelyet, milyennek látják a jó főnököt, milyen ismérvei vannak a jó alkalmazottnak.

A kutatás összegzésében úgy summáznak: a diákok elég lehangozó értékelést adtak a középiskolai oktatás minőségéről, hiszen az

Óriási az érdektelenség

„Azt tapasztaltuk, hogy a megkérdezettek több mint hatvan százaléka maga dönt a továbbtanulásáról. Ezt úgy is lehet értelmezni, hogy a mostani fiatalok elég öntudatosak, viszont a valóság az, hogy érettségi előtt néhány hónappal még nem tud-

rért alkalmazták, a diákok választai alapján viszont 2000 lej alatti összegért alig 1 százalékuk állna munkába. A megoldáshoz mindkét félnek engednie kellene” – hangsúlyozta a szakember. A diákok számára 3–4 ezer lejes fizetés lenne az elfogadható, viszont egy frissen végzett nincsen annak tudatában, hogy ő – bár a tudását csak ötven százalékban érzi hasznosnak a vállalkozás számára – kezdőként nem tud igazán a vállalkozó hasznára válni.

„Azt szoktuk mondani, hogy az első három hónapban pénzbe kerül a vállalkozónak egy frissen alkalmazott, mert foglalkozni kell vele, be kell tanítani. A következő három hónapban épp hogy »megtermeli« a fizetését, és majd egy fél év múlva kezd valami plusz hozzáadott érté-

nimálbér ezer euró közeli bért jelent, addig el tudják vinni az itteni gyerekeket” – summázott Geréb.

Kolozsvár vonzereje a legerősebb

A kérdőív arra is kitér, hogy a diákok milyen egyetemi városokat választanak: itt magasan, ötven százalék feletti arányokkal vezet Kolozsvár, míg a székelvöldi városok egyaránt 3 százalék alatt szerepelnek. Egy másik kérdésre adott válaszok alapján pedig kiderül: a gyerekek negyven százaléka abban a városban tervez munkába állni, ahol az egyetemet végzte. Ez automatikusan oda vezet – jegyzi meg Geréb László –, hogy a gyerekek 40 százalékuk már predesztinált a kolozsvári letelepedésre. Persze nem mindenki fog ott maradni, viszont így képzelik el a jövőt.

A megtartó erők sorában a székelvöldi fiatalok körében még mindig a család a legfontosabb, viszont a családalapítási kor egyre jobban kitolódik. Amíg pedig egyedülálló, addig a fiatalok mobilisak: be akarják járni az egész világot. A mobilitás során pedig egyre szélesebb körben kötődnek ismeretségek, tehát nagyon magas annak a lehetősége, hogy nem itthon választanak párt, alapítanak családot, hogy nem itthon telepednek le – vonta le a következtetést a szakember.

A kutatás továbbá arra is kitér, milyennek képzelik a fiatalok a jó munkahelyet, a jó munkaadót. Mint kiderült, a többségük olyan helyen szeretne dolgozni, ahol a szaktudását tudja érvényesíteni, ahol az önmegvalósításnak helye van, „ahol a Maslow-piramis csúcsaira el tudnak jutni” – fogalmazott Geréb. „A válasz egyértelmű, ha megnézzük, hogy egy jó fejű embernek, például egy kutatónak milyen munkalehetőségei vannak Székelvöldön. Gyakorlatilag semmi vagy nagyon kevés” – tette hozzá.

Kulcsfontosságú a megbecsülés

Hogy mi a kutatás tanulsága? „Székelvöldön a vállalkozók sokáig abban a tudatban éltek, hogy a munkaerő végtelenül rendelkezésre áll, hiszen gyerekek születnek. Ez a felfogás kezd megszűnni, a vállalkozók is kezdik a saját bőrükön érezni, hogy lassan nekik kell felszolgálniuk a reggelit a vendégnek, mert nincsen pincérjük. Muszáj megbecsülni az embereket, a munkaerőt, be kell fektetni a fiatalokba, ha itthon akarjuk tartani őket” – választa Geréb László.

KOVÁCS ESZTER
FOTÓ: PÁL ÁRPÁD

A székelvöldi vállalkozók is kezdik megérteni, hogy az embereket, munkaerőt meg kell becsülni, a fiatalokba pedig be kell fektetni

több mint 500, Székelvöld több térségéből származó diák választott, aki részt vett a MÜTF Oktatási Központ érettségi felkészítőin. „Habár a csoporton belül mérvadó a minta, az eredményt mégsem lehet a teljes székelvöldi fiatalságra kivetíteni, hi-

1-től 10-ig terjedő skálán átlagosan 5,75-re értékelték megszerzett tudásuk használhatóságát a munkaerőpiacon. Az oktatási rendszer hiányosságai közé sorolható ugyanakkor, hogy teljesen hiányzik az iskolai pályaorientáció: kifejezetten

ják, milyen egyetemre akarnak menni. A diákok mintegy húsz százaléka van ebben a helyzetben – fejtette ki Geréb László. – Azt látom tehát, hogy óriási az érdektelenség a szülők, a diákok és a tanárok részéről egyaránt. Amikor Székelvudvarhely oktatási stratégiájához készítettünk kutatást, azt tapasztaltuk, hogy az iskolapszichológusok annak ellenére, hogy nem ez a feladatuk, mégis próbálnak ügyesen eljárni, de a legtöbb oktatási intézmény nincsen arra felkészülve, hogy tudatosan pályaorientációs feladatokat lásson el.”

Mindkét félnek engednie kellene

A munkahellyel kapcsolatos elvárásokra is rákérdezett a REGA, a válaszadók nagy hányada pedig egyértelműen kifejtette: a minimálbért még pályakezdőként sem tartja elfogadható keresetnek, ezért a frissen végzetten inkább máshol (nagy egyetemi városokban vagy külföldön) vállalnak munkát. A centrum–periféria-elmélet Székelvöldön hatványozottan érvényesül, mondta a felvetésre Geréb László: a centrum mindent, így a munkaerőt is elszívja a perifériáról. „Manapság a frissen végzettenet mindenhol minimálbér-

A minimálbért még pályakezdőként sem tartja elfogadható keresetnek, ezért a frissen végzetten inkább máshol (nagy egyetemi városokban vagy külföldön) vállalnak munkát. A centrum–periféria-elmélet Székelvöldön hatványozottan érvényesül, mondta a felvetésre Geréb László közgazdász.

szen eleve azokat kérdeztük meg, akiknek volt annyira fontos az érettségi vizsga, hogy felkészítőn is részt vettek” – magyarázta a kutatás kapcsán Geréb László, a REGA elnöke.

A diákokat egyebek mellett arról kérdezték, miként tervezik az érettségi utáni jövőjüket, ki szeretne továbbtanulni, ki állna azonnal munkába. Ugyanakkor a továbbtanulók esetében azt is megvizsgálták, hogy az egyetem elvégzése után milyen szándékaik vannak a munkaerőpiacon, itthon vagy külföldön látják-e

pályaválasztási tanácsadón a diákok csupán 7 százaléka vett részt, a tanárok a végzetten alig 10 százalékának a pályáját „egyengették”, a megkérdezettek egynegyedét pedig a szülők segítik ebben a döntésben. Kiderült továbbá, hogy a jelenlegi diákok közel felének nincsen példaképe, ugyanakkor alig egyharmaduknak jelentik a szülők a példaképet. Ez a jelenlegi társadalom kritikája is: nincsenek olyan személyiségek, akiket a fiatalok követni tudnának – összegzik a kutatók.

Geréb László szerint a központok a perifériáról elszívják a munkaerőt